

دانشگاه علامه طباطبائی

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق گرایش حقوق کیفری اطفال و نوجوانان

تبیین جرم شناختی پدیده کار کودکان؛ مطالعه موردی بزهکاری و بزه دیدگی

کودکان کار شهر کرمانشاه در سال های ۹۰-۹۵

استاد راهنما

دکتر حسنعلی مؤذن زادگان

استاد مشاور

دکتر مهرداد رایجیان اصلی

استاد داور

دکتر حسین غلامی

پژوهشگر

طیبه خاکزاد

زمستان ۹۷

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خدا

منشور اخلاق پژوهش

با یاری از خداوند سبحان و اعتقاد به این که عالم محضر خداوند است و همواره ناظر به اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری ما دانشجویان دانشکده های دانشگاه علامه طباطبائی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

- ۱- اصل حقیقت جوئی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هرگونه پنهان سازی حقیقت،
- ۲- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق،
- ۳- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش،
- ۴- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش،
- ۵- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هرگونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار،
- ۶- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق،
- ۷- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی،
- ۸- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد،
- ۹- اصل برائت: التزام به برائت جوئی از هرگونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیر علمی می آلاینند.

تاریخ و امضاء:

نام و نام خانوادگی: طیبه خاکزاد

تعهدنامه ی اصالت پایان نامه / رساله

اینجانب طیبه خاکزاد دانش آموخته مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد / دکتری در رشته حقوق کیفری اطفال ونوجوانان که در تاریخ ۹۷/۱۱/۳۰ از پایان نامه / رساله خود تحت عنوان تبیین جرم شناختی پدیده کار کودکان؛ مطالعه موردی بزه کاری و بزه دیدگی کودکان کار شهر کرمانشاه در سال های ۹۰-۹۵ با کسب نمره / درجه خوب دفاع نموده ام، متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه / رساله حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و درموردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از مقاله، کتاب، پایان نامه و غیره) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوط ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه / رساله قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده از هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ازین دست موارد از این پایان نامه / رساله را داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و درصورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعائی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: طیبه خاکزاد

تاریخ و امضاء:

دانشگاه علامه طباطبائی

صور تجلسه دفاع پایان نامه تحصیلی کارشناسی ارشد

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

با تأییدات خداوند متعال، جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد خانم طیبه خاکزاد دانشجوی دوره شبانه رشته حقوق کیفری به شماره دانشجویی ۹۴۲۲۳۳۱۷۲۲۴ تحت عنوان: تبیین جرم شناختی پدیده ی کارکردگان، مطالعه ی موردی بز هکاری و بز هندیگی کردگان کار شهر کرمانشاه در سال های ۹۰-۹۵ - روزسه شنبه مورخ ۹۷/۱۱/۳۰ ساعت ۱۰:۳۰ با حضور هیات داوران برگزار شد و پس از بحث و بررسی پایان نامه مذکور با نمره نهایی به شرح زیر و درجه: عالی (20-19) □، بسیار خوب (۹۹-۱۸-۱۸) □، خوب (۹۹-۱۷-۱۶) □، قابل قبول (۹۹-۱۵-۱۴) □، غیر قابل قبول (کمتر از ۱۴) □ و مشروط به انجام اصلاحات □ اعلام می گردد:

الف) پذیرش یا انتشار مقاله در نشریات اعضا ISI، SCOPUS، علمی- پژوهشی و نشریات داخلی دانشگاه تا ۱ نمره ب) پذیرش یا انتشار مقاله در سایر نشریات نمایه شده معتبر، حداکثر یک مقاله تا ۰/۵ نمره ج) پذیرش یا انتشار مقاله در نشریات علمی- ترویجی، حداکثر یک مقاله تا ۰/۵ نمره د) پذیرش یا انتشار مقاله در مجموعه مقالات همایش های علمی ملی و بین المللی ۰/۲۵ نمره و حداکثر تا دو مقاله ۰/۵ نمره مقاله (مقالات) ارائه شده از گروه الف □ ب □ ج □ د □ می باشد. مهر و امضاء معاونت پژوهشی /آموزشی دانشکده.....	نمره مقاله از ۱
--	-----------------

توجه: دانشجو می تواند فقط در سنوات مجاز تحصیلی (۴نیمسال) و حداکثر در نیمسال پنجم و حداکثر تا روز دفاع از امتیاز مقاله استفاده نماید و پس از روز دفاع به هیچ وجه مقاله پذیرفته نخواهد شد.

نمره مقاله:	نمره نهایی	به عدد: ۱۷/۵۰
نمره پایان نامه از ۱۹: ۱۷/۵۰		به حروف: هجده و پنج ۱۷

اعضاء هیئت داوران:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضاء
استاد راهنما	جناب آقای دکتر حسنعلی موذن زادگان	
استاد مشاور	جناب آقای دکتر مهرداد رایجیان	
استاد داور	جناب آقای دکتر حسین غلامی	
نماینده تحصیلات تکمیلی		

تقدیم به:

مادرم

به پاس

دعاهای خیرش

و

همسرم

به پاس

صبوری هایش

و

قدر دانی:

خداوند را سپاسگزارم که در این مرحله از زندگی علمی و تحصیلی ام نیز مثل دیگر مراحل زندگی بنده را یاری داد که بتوانم این مرحله را نیز به خوبی پشت سر بگذارم. در این پژوهش عزیزان و بزرگان بسیاری به بنده لطف نمودند و راهنمای بنده در تکمیل و تدوین این اثر بودند. لازم می دانم از برخی این افراد نام برده و به طور خاص تشکر نمایم؛ از مدیر کل اداره کل امور زندان های استان کرمانشاه جناب آقای بیگلری بابت اینکه اجازه ی تحقیق در کانون اصلاح و تربیت استان کرمانشاه را به بنده دادند لازم می دانم تشکر نمایم چرا که اگر همکاری این بزرگوار نبود مسلماً بنده در گردآوری داده ها و اطلاعات مورد نیاز این پژوهش به مشکل برخورد می نمودم. لازم می دانم از همکاری گرم و صمیمانه جناب آقای سلیمی رئیس کانون اصلاح و تربیت استان کرمانشاه تشکر و سپاسگذاری نمایم که ترتیبات ملاقات بنده با کودکان و نوجوانان تحت مراقبت در این مکان را فراهم نمودند. از مهندس حیدری مسؤول بخش امور آمار و رایانه اداره کل امور زندانهای استان کرمانشاه صمیمانه تشکر می کنم که آمار و ارقام مورد نیاز را در اختیار بنده قرار دادند. جا دارد از برادر ارجمندم جناب آقای دکتر علی اکبر خاکزاد قاضی دادگاه انقلاب و قاضی مستشار دادگاه اطفال و نوجوانان تشکر و سپاسگزاری ویژه نمایم که بدون هماهنگی ها و مساعدت های این بزرگوار شاید مراحل تحقیق بنده با مشکلات فراوانی روبروی می شد. هم چنین از اساتید محترم و دلسوزم آقای دکتر مؤذن زادگان و آقای دکتر رایجیان اصلی برای راهنمایی ها و مشاوره های ارزشمندشان در طی مراحل تکمیل و تدوین این پژوهش تشکر می کنم. از همسر عزیزم جناب آقای سروان امیر محمدی بابت تمام صبوری ها و تشویق های خوب و بجایشان متشکر و سپاسگزارم. ان شالله که توانسته باشم با ارائه پژوهشی خوب زحمات و همکاری ها و دلسوزی های این بزرگواران را جبران نموده باشم.

چکیده

پدیده کار کودکان یکی از معضلات و مشکلات مطرح در جوامع کنونی است که نظر بسیاری از صاحب نظران، جامعه شناسان، حقوقدانان و جرم شناسان را به خود جلب کرده است. با صنعتی شدن جوامع و دور شدن از حالت مکانیکی و سنتی، اشکال کار کودکان نیز به گونه های مختلفی تغییر پیدا کرده است. این امر که با سرمایه های آینده ی هرکشوری درگیر است، موجب گردیده بسیاری از افراد به آن توجه نمایند و برای رفع اثرات منفی، اقداماتی گسترده انجام دهند. کار کودکان موجب شده آنان در محیط و شرایط نامناسبی قرار گیرند که منجر به بزهکاری و بزه دیدگی آنان گردد. کودکان و نوجوانان برای کسب درآمدهای بیشتر دست به ارتکاب بزه می زنند و همین امر نگرانی های جوامع را دو چندان کرده است. هیچ شهری از این معضل به دور نمانده و شهر کرمانشاه نیز دارای کودکان کار بسیاری است که برای گذراندن امور زندگی مجبور به کار در بیرون از خانه و در محیط های نامناسب هستند. حال آنچه که در این پژوهش مورد سؤال قرار گرفته این است که مهم ترین علل و عوامل بزهکاری و بزه دیدگی کودکان کار در شهر کرمانشاه چیست؟ به طور حتم دلایل از مکانی به مکان دیگر متفاوت است و هر شهری دلایل و علل خاص خود را برای کار کودکان و چگونگی رابطه ی آن با بزهکاری و بزه دیدگی آنان دارد که در این پژوهش سعی گردیده علل جرم شناختی پدیده کار کودکان و هم چنین مطالعه موردی این امر در رابطه با بزهکاری و بزه دیدگی کودکان کار شهر کرمانشاه مطرح گردد. به نظر می رسد با توجه به آمار و اطلاعات به دست آمده در پژوهش راجع به بزهکاری و بزه دیدگی کودکان کار شهر کرمانشاه طی سال های ۹۰-۹۵، عوامل خانوادگی و اجتماعی و اقتصادی و ... باعث گردیده کودکان در این شهر به کار در بیرون از منزل روی آوردند که نامناسب بودن این محیط های کاری و ضعف و آسیب پذیری این قشر از جامعه منجر به بزه دیدگی و بزه کاری این کودکان گردیده است.

کلید واژگان : بزهکاری کودکان، بزه دیدگی کودکان، کار کودکان، کودکان کار، شهر کرمانشاه.

فصل اول: کلیات؛ مفاهیم کلیدی، گونه شناسی بزهکاری و بزه دیدگی کودکان کار

شهر کرمانشاه..... ۱

گفتار اول - مفاهیم کلیدی..... ۲

بند اول - مفهوم شناسی کودک..... ۲

الف- کودک در اسناد بین المللی..... ۲

ب- کودک در حقوق خارجی و قوانین برخی کشورها..... ۳

۱- شروع کودکی..... ۳

۲- پایان کودکی..... ۵

ج- کودکی در حقوق ایران..... ۶

۱- آغاز کودکی..... ۶

الف- شروع کودکی با تولد..... ۷

ب- شروع کودکی از انعقاد نطفه..... ۷

۲- پایان کودکی..... ۸

بند دوم - کودکان کار..... ۹

الف- کار کودک در برخی اسناد و قوانین..... ۱۱

ب- ویژگی های کار کودکان..... ۱۳

گفتار دوم - گونه شناسی های بزهکاری و بزه دیدگی کودکان و نوجوانان..... ۱۴

بند اول - گونه شناسی بزه کاری کودکان و نوجوانان..... ۱۵

الف-جرائم علیه اشخاص..... ۱۸

ب-جرائم علیه اموال..... ۱۹

ج-جرائم دیگر..... ۲۰

بند دوم- گونه شناسی بزه دیدگی کودکان و نوجوانان..... ۲۰

الف- کودک آزاری..... ۲۴

۱-کودک آزاری جسمی..... ۲۵

۲-کودک آزاری جنسی..... ۲۶

۳-کودک آزاری عاطفی..... ۲۶

ب- قاچاق کودکان..... ۲۷

فصل دوم: نظریه های علت شناختی پدیده ی کار کودکان ۲۸

گفتار اول-نظریه های تبیین کننده ی علل وعوامل فردی-درونی پدیده ی کار کودکان..... ۲۹

بند اول-عوامل زیستی (جسمی)..... ۳۰

الف-وراثت و آثار آن ۳۰

بند دوم- عوامل روحی و روانی..... ۳۲

الف-اختلالات روانی و شخصیتی..... ۳۳

- ۱- پسیکوپات..... ۳۳
- ۲- پسیکوز..... ۳۴
- ۳- نوروز..... ۳۵
- ۴- عقب ماندگی ها و نقایص هوشی..... ۳۷
- ب- شخصیت بزهکار ۳۸
- گفتار دوم- نظریه های تبیین کننده ی علل و عوامل محیطی- بیرونی پدیده ی کار کودکان.. ۴۱**
- بند اول- نظریه های جامعه شناختی..... ۴۴
- الف- نظریه های فشار..... ۴۴
- ۱- بزه کاری بانندی کوهن..... ۴۶
- ۲- فرصت های فرق دار کلوارد و اهلین..... ۴۸
- ۳- نظریه ی فشار آگنیو..... ۵۱
- ب- نظریه های یادگیری..... ۵۳
- ۱- هم نشینی فرق دار ساترلند..... ۵۵
- ج- نظریه ی انتقال فرهنگی مکتب شیکاگو..... ۶۱
- بند دوم- نظریه های کنترل و رشد مدار..... ۶۶
- الف- نظریه پیوند اجتماعی هیرشی..... ۶۷
- ب- نظریه خودکنترلی هیرشی و گاتفردسون..... ۶۹
- بند سوم- نظریه های بزه دیده شناختی..... ۷۱

الف-نظریه شتاب دهنده گی بزه دیده.....	۷۱
ب-نظریه فعالیت های روزمره و سبک زندگی.....	۷۲
فصل سوم: نمونه پژوهشی بزه کاری و بزه دیدگی کودکان کار و جامعه شناسی شهر کرمانشاه	
سال های (۹۰-۹۵).....	۷۴
گفتار اول-جامعه شناسی شهری شهر کرمانشاه.....	۷۶
گفتار دوم- بزه کاری کودکان کار شهر کرمانشاه.....	۷۷
بند اول- انواع بزه کاری کودکان کار شهر کرمانشاه.....	۷۸
الف-قتل.....	۷۸
ب-سرقت و جیب بری.....	۷۹
ج-خرید و فروش مواد مخدر.....	۷۹
بند دوم- علل بزه کاری کودکان کار شهر کرمانشاه.....	۸۳
الف- علت شناسی فردی- درونی.....	۸۳
۱-عوامل زیستی: وراثت.....	۸۳
۲-عوامل روانی: شخصیت.....	۸۴
ب- علت شناسی محیطی-بیرونی.....	۸۵
۱- عوامل خانوادگی.....	۸۵
۲-عوامل اقتصادی.....	۸۷

ج-عوامل اجتماعی - فرهنگی..... ۸۹

گفتار سوم - بزه دیدگی کودکان کار شهر کرمانشاه..... ۹۲

بنداول - انواع بزه دیدگی کودکان کار شهر کرمانشاه..... ۹۲

الف- بزه‌دیدگی جنسی..... ۹۳

ب-کودک آزاری..... ۹۴

بنددوم - علل بزه دیدگی کودکان کار شهر کرمانشاه..... ۹۶

الف-علت شناسی فردی - درونی..... ۹۶

۱-عوامل زیستی: وراثت..... ۹۶

۲-عوامل روانی: شخصیت..... ۹۶

ب-علت شناسی محیطی-بیرونی..... ۹۷

۱- عوامل خانوادگی ۹۷

۲.عوامل اقتصادی..... ۹۹

ج- عوامل اجتماعی - فرهنگی..... ۱۰۰

گفتار چهارم: تحلیل داده ها..... ۱۰۱

بند اول - مصاحبه ۱۰۲

بند دوم- پرسش نامه..... ۱۰۵

بند سوم- مطالعه پرونده ها..... ۱۰۸

نتیجه گیری ۱۱۲

پیشنهادها ۱۱۵

منابع ۱۱۷

فهرست جدول ها

جدول شماره ۱ ۴۹

جدول شماره ۲ 81

جدول شماره

۳ 86

جدول شماره

۴ 87

جدول شماره ۵ 89

جدول شماره ۶ 91

جدول شماره

۷ 106

فهرست نمودارها

نمودار شماره ۱ 82

مقدمه

مسئله کار کودکان در جهان امروز به یکی از معضلات مهم جوامع بشری در حال توسعه تبدیل شده است. این معضل که باعث شده کودکان به جای بودن در کنار اعضای خانواده و فراگرفتن علم و بازی های کودکانه، مجبور به کار در خارج از منزل و محیط های نامناسب رو بیاورند. کودکانی که بیرون از خانه به کار مشغولند هرکدام برای این امر دلایلی دارند که باعث شده آنان دست از بازی کودکانه و فراگیری علم و دانش بشویند و برای دریافت و اخذ درآمدهای ناچیز و کم دست به کارهایی هرچند نامناسب زنند. این وضع نگران کننده باعث شده که اندیشمندان و سیاستمداران برای حمایت از این اقشار آسیب پذیر جامعه تدابیری را مدنظر قرار دهند. چرا که اطفال و نوجوانان سرمایه های ملی و آینده ی هر کشورد که بایستی محیط های آموزشی، علمی و تربیتی مناسبی برای تبیین گردد تا بتوانند در آینده افراد سودمندی برای جامعه خود باشند.

مفهوم کار کودکان، در جهان توسعه یافته به معنای امروزی خود، از یک سو ملهم از نگرش برخی نویسندگان در قرن نوزدهم همچون چارلز دیکنز، هم چنین کارخانه های تاریک و انقلاب صنعتی فرانسه، و از دیگر سو ملهم از کودکان خیابانی شهرهای در حال توسعه است. به طور کلی زمانی این مفهوم رواج بیشتری یافت که جامعه ی بشری به منظور توسعه ی اقتصادی، اجتماعی و... به تأسیس نهاد رسمی آموزش و پرورش اقدام کرد و در پی آن تعداد بی شماری از کودکان برای فراگیری علم و دانش و آمادگی

جهت رفع نیازهای جدید جامعه، روانه ی مدارس شدند و مدراس بخشی از جامعه پذیری افراد در دوران کودکی را نیز عهده دار شد.^۱

در این پژوهش سعی شده که پدیده کار کودکان از منظر جرم شناختی مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد و به صورت موردی کودکان شهر کرمانشاه در سال های ۹۰ - ۹۵ مورد تحلیل قرار خواهند گرفت.

۱- بیان مسئله

پدیده ی کار کودکان یکی از معضلات جوامع امروزی است. کودکان و نوجوانانی که در سن زیر ۱۸ سال قرار دارند و به جای کودکی کردن و قرار گرفتن در روند رشدی سالم بنا بر شرایط دشوار زندگی و خانوادگی بایستی در فضای پر خطر جامعه به کسب و کار برای دریافت درآمدهای ناچیز بپردازند.

کودکان کار و خیابانی قربانیان رشد اقتصادی، جنگ، فقر، فقدان ارزش های سنتی، خشونت های خانوادگی، سوء استفاده های جسمی و روحی هستند هر کودک کار و خیابانی، برای بودن در خیابان دلیل خاص و قانع کننده ای دارد.^۲

طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی کودکان کار به افراد زیر ۱۸ سال اطلاق می گردد که در شهر های بزرگ برای ادامه بقا خود مجبور به کار یا زندگی در خیابان هستند.^۳

در سال ۱۹۸۹ پیمان نامه حقوق کودک در مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصویب شد و ماده ۳۲ این پیمان نامه دولت های عضو را مکلف نموده است که با هر گونه سوء استفاده و بهره کشی اقتصادی از کودکان مقابله نموده و زمینه های رشد ذهنی، جسمی و روانی و اجتماعی تمام کودکان را فراهم کنند.

^۱ لهسایی زاده، عبدالعلی؛ اشرفی، حجت الله؛ بررسی عوامل تعیین کننده کار کودکان، کتابداری، آرشیو و نسخه

پژوهی؛ نامه پژوهش فرهنگی؛ شماره ۲۰۱، بهار و تابستان ۱۳۸۱، ص ۱۰۶.

^۲ فرجاد، محمدحسین، آسیب شناسی اجتماعی کودکان خیابانی، دختران فراری، نشر علی، ۱۳۸۸، ص ۴۱.

^۳ قاسمی، مهرداد، کودکان خیابانی در ایران و جهان. بی جا، ۱۳۸۸، ص ۳۲.

کشور ایران نیز در سال ۱۳۷۲ با پیوستن به این پیمان نامه مؤلف به رعایت موارد مطروحه است. در ماده ۷۹ قانون کار کشور کار کودکان زیر ۱۵ سال ممنوع است و کار کودکان ۱۵ تا ۱۸ سال نیز باید طبق شرایط قانون کار باشد. (ساعت کمتر، کار سبک و...)

با وجود تمامی این قوانین و مقررات هم چنان کودکانی زیادی هستند که بنابر شرایط سخت و دشوار زندگی مجبور به کار در بیرون از خانه می شوند. این معضل بیشتر گریبانگیر شهرهای بزرگ است که به علل مختلف از جمله فقر، طلاق، اعتیاد و... کودکان به کار مشغول می شوند. کار کودکان در تمامی اعصار وجود داشته اما در جوامع سنتی کودکان اکثرا در کارهایی هم چون کشاورزی به والدین خود کمک می کردند اما با رشد و مدرنیته شدن جوامع اشکال کار کودکان نیز تغییر کرد.

در شهر کرمانشاه که به گفته ی برخی مسؤولین از جمله کارشناس دفتر آسیب دیدگان اجتماعی بهزیستی استان کرمانشاه به جرأت می توان گفت دارای بیشترین کودکان کار در منطقه ی غرب کشور است عوامل متعددی باعث بروز این معضل شده است از جمله میتوان به اعتیاد و از کار افتادگی والدین شرایط بد اقتصادی، وجود سکونت گاه های غیر رسمی اشاره کرد. کودکانی که خارج از منزل به کارهای نامتناسب مشغولند در بسیاری از موارد در معرض بزه قرار می گیرند که موجب بزهکاری آنان می شود از جمله بزه هایی که این کودکان در معرض ارتکاب آن قرار دارند می توان به سرقت و جیب بری و هم چنین حمل و فروش مواد مخدر اشاره کرد. در برخی موارد مشاهده می شود که این کودکان در معرض بزه دیدگی از جمله کودک آزاری و تجاوز جنسی قرار می گیرند.

در مورد بزهکاری و بزه دیدگی کودکان در شهر کرمانشاه این دو پدیده قابل تفکیک و بررسی جداگانه از هم نیستند و در اثر کار، کودکان هم در معرض بزهکاری قرار می گیرند و هم مورد بزه دیدگی واقع می شوند. در مواردی کودکان در اثر کار مورد سواستفاده و بهره کشی و استثمار قرار میگیرند. در پژوهش و مشاهدات اولیه صورت گرفته از تاثیرات کار کودکان در شهر کرمانشاه می توان گفت که کار کودکان هم

موجب بزهکاری و هم موجب بزه‌دیدگی این قشر می‌گردد و حتی مصادیق بزهکاری آنها بر مصادیق بزه‌دیدگی غلبه دارد، که در قلمرو تحقیق باید هر دو مورد بررسی و تحلیل گردد.

در ماده ی ۳۴ پیمان نامه حقوق کودک مقرر گردیده است که کشور های عضو متعهد می‌شوند از کودک در برابر اشکال بهره‌کشی و سوءاستفاده جنسی حمایت کند. بدین منظور کشورهای عضو به ویژه کلیه ی اقدامات مقتضی ملی، دوجانبه و چند جانبه را به عمل خواهند آورد تا از موارد زیر جلوگیری شود: الف) اغوا یا وادار کردن به پرداختن به هرگونه فعالیت جنسی غیر قانونی؛ ب) استفاده ی استثمار گرانه از کودکان در فحشا یا دیگر اعمال جنسی غیر قانونی؛ پ) استفاده ی استثمار گرانه از کودکان در نمایش ها یا مطالب مبتذل(هرزه نگاری).

متأسفانه در خیلی از موارد کودکان کار به کودکانی خیابانی تبدیل می‌شوند که در خیابان ها تردد می‌کنند که در این رفت و آمدهای نامتناسب دچار مشکلات و سوءاستفاده هایی از جانب برخی بزرگسالان قرار می‌گیرند که در پی حل این نوع مشکلات آیین نامه سامان دهی کودکان خیابانی در تاریخ ۱۳۸۴/۴/۲۶ تصویب گردیده است که از جمله می‌توان به ماده ۶ این آیین نامه اشاره کرد که به اشتغال کودکان و نوجوانان پرداخته است. در این ماده تعدادی از سازمان ها و نهادها مشخص گردیده که در رابطه با کودکان خیابانی وظایفی برعهده ی آنان قرار گرفته است. در بند چهارم این ماده بیان شده است که: "۴- وزارت کار و امور اجتماعی : الف - ارایه تسهیلات اعتباری اشتغال زا به خانواده‌های جویای کار کودکان خیابانی و کودکانی بالای پانزده سال (با اولویت).

ب- آموزش رایگان مهارتهای شغلی به خانواده کودکان خیابانی و کودکان بالای پانزده سال توسط سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای ."

همانگونه که ملاحظه می‌شود در این ماده وزرات کار و امور اجتماعی بایستی تسهیلات و امکانات مناسب برای اشتغال خانواده های کودکان کار و خیابانی قرار دهند.

حال سوالی که مطرح می گردد این است که مهم ترین علل و عوامل بزهکاری و بزه دیدگی کودکان کار در استان کرمانشاه چیست؟

به نظر می رسد که از منظر جرم شناختی پدیده کار کودکان علل و عوامل متعدد دارد که می توان به مدرنتیه شدن جوامع، اعتیاد، فقر و شرایط بد اقتصادی و ... اشاره کرد که کودکان با قرار گرفتن در شرایط نامتناسب زندگی مجبور به اشتغال در خارج از منزل و دور ماندن از روند مناسب رشدی می شوند که این اشتغال زود هنگام آنان را در معرض خطر بزه قرار می دهد که باعث ارتکاب بزه از جانب آنان از جمله سرقت و جیب بری و گاهی بزه دیده ماندن کودک آزاری و تجاوزات جنسی قرار می گیرند.

۲-هدف اصلی:

هدف از این پژوهش شناخت و ریشه یابی پدیده ی کار کودکان در استان کرمانشاه و تأثیر آن در بزهکاری و بزه دیدگی اطفال و آرایه راه حل مناسب در این زمینه است

۳-اهداف فرعی:

۱. شناسایی علل بزهکاری و بزه دیدگی کودکان کرمانشاه

۲. ایجاد شرایط مناسب رشد و نمو برای این کودکان

۴-سؤال اصلی:

مهم ترین علل و عوامل بزهکاری و بزه دیدگی کودکان کار در استان کرمانشاه چیست؟

۵-سؤال های فرعی:

۱. مهم ترین نمونه های بزه دیدگی و بزهکاری کودکان کار کرمانشاه کدام اند؟

۲. مهم ترین راهکارهای حمایت از کودکان کار کدام اند؟

۶- فرضیه اصلی:

مهم ترین علل و عوامل بزهکاری و بزه دیدگی کودکان کار را می توان در مدرن شدن جوامع، اعتیاد، فقر و شرایط بد اقتصادی و ... دانست که با قرار دادن کودکان در شرایط نامتناسب زندگی مجبور به اشتغال در خارج از منزل و دور ماندن از روند مناسب رشدی، و در نتیجه در معرض خطر بزهکاری و بزه دیدگی قرار می دهد

۷- فرضیه های فرعی

۱. از بین انواع بزهکاری ها و بزه دیدگی ها مهم ترین نمونه های آن در قبال کودکان کار را می توان به قتل در حین سرقت و جیب بری و در انواع بزه دیدگی به تعرض و تجاوز جنسی اشاره کرد.

۲. از مهم ترین راهکارها در زمینه ی پیشگیری و حمایت از کودکان کار می توان به همکاری سازمان ها و نهادهای مختلف مانند بهزیستی و نهادهای عمومی مانند شهرداری و همچنین سازمان های مردم نهاد اشاره کرد.

۸- متغیرهای اصلی: